WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го КВІТНЯ 1960 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, APRIL 8. 1960 — No. 67. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТ КОЛЮМБІЇ ЗАКЛИКАЄ ЗДА ДО АКТИВНОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ВІДСТАЛИХ КРАЇН

Вашингтон. — Президент Колюмбійської Республіки Альберто Ллерас Камарго, який у вівторок дня 5-го квітня ц. р., почав свої 13-денні відвідини у ЗДА, виступив у середу дня 6-го квітня перед обидвома палатами Конгресу ЗДА із промовою, в якій з'ясував переконливо політичну конечність активної матеріяльної підтримки ЗДА для відсталих країн, щоб цим допомогти їм оминути небезпеки екстремізму і зайняти належне їм місце в матеріяльній цивілізації Заходу. Народи Південної Америки — заявив президент Ллерас — не добиваються нічого більше, як тільки відповідних грошових кредитів, щоб з їх допомогою можна було пожвавити економічний розвиток й осягнути загальний добробут населення. Це вимагає взаємного довір'я у спільне призначення країн Західньої Гемісфери і вірности політичним, економічним і суспільнем принципам, що їх поділяють обидві сторони. Не можна у взаємних стосунках робити нічого, що богло б бути запізнім, або що було б невистачальним. Найголовнішою справою для його країни, значить для Колюмбії — це розв'язати проблему використання неуправленої досі державної землі, заселити її і збудувати для населення цих областей доми, фабрики і дороги. Перед своїм виступом у Конгресі президент Ллерас конферував у Білому Домі протягом 45 хвилин з президентом Айзенгавером, обговорюючи всі можливі актуальні справи. Після промови в Конгресі Ллерас зустрівся з Юджіном Р. Блеком, президентом Міжнародного Банку Відбудови і Розвитку й обговорив з ним справу уділення Колюмбії 50-мільйонової позички на будову електрівень, залізниць і автострад. Президента Ллераса і його дружину, які у вівторок дня 5-го квітня ц. р. прибули до Вашингтону літаком „Колюмбіна III", що виїхав по них аж до Чарлстону у Південній Каролайні, вітав на летовищі у Вашингтоні президент Айзенгавер разом з іншими членами уряду. Шеф протоколу Вайлі Букенен представив колюмбійських гостей Президентові і державному секретареві Гертереві та його дружині. Військова оркестра відіграла державні гимни, а 21-гармата віддала привітальний салют голові Колюмбії. Президент Айзенгавер хвалив Колюмбію за участь у війні і за те, що теперішній колумбійський президент дбає про економічний ріст своєї країни.

Всі кандидати є вдоволені з правиборів у Вискансин

Мілвокі, Вискансин. — Після кінцевого обрахунку вислідів правиборів в стейті Вискансин виходить, що массачусетський сенатор-демократ Джан Ф. Кеннеді дістав найбільше голосів — 478,118; за ним іде його демократичний-противник міннесотський сенатор Гюберт Г. Гомфрі — 372,034 голоси, а єдиний республіканський кандидат, який не вів жадної виборчої кампанії віце-президент Ричард Ніксон має 341,463 голоси. Всі кандидати є вдоволені з такого висліду виборів. Кеннеді заявляє, що він не сподівався дістати перемогу в 6-ох виборчих районах і здобути 20 делегатів на всіх 30. Гомфрі тішиться, що він дістав стільки голосів і тому рішений змагатися з Кеннеді в дальших правиборах. Прихильники віце-президента Ніксона кажуть, що дістати аж 341.463 голоси без жадної кампанії, коли численні виборці не йдуть до виборчої урни, бо і так їх кандидат „виграє", — свідчить про велику популярність Ніксона. Але демократи твердять, що понад 850,000 демократичних голосів, які дістали разом Гомфрі і Кеннеді, свідчать про те, що демократи мають більше як два рази прихильників серед виборців. Республіканські виборці голосували на демократа Кеннеді внаслідок його католицької релігії. Та тут грав ролю і той факт, що фармери не є вдоволені з республіканської фармерської політики, і тому численні республіканці голосували на демократичних кандидатів. Велике число відданих голосів свідчить про те, що виборці цікавилися правиборами.

Неділя, 10-го квітня буде днем вирішних змагань українських спортових клюбів

У найближчу неділю, дня 10 квітня ц. р. филаделфійський „Тризуб" гратиме півфінальні змагання футбольних команд Сходу за чашу ЗДА проти футболістів „Помпеї" з Балтимору. Перемога „Тризуба" принесла б йому право на участь у фінальних грах Сходу. Змагання з „Помпеї" відбудуться в неділю на грищі „Тризуба" у Филаделфії.

УСК, Ню Йорк, гратиме найближчої неділі з Грецько-Американським Спортовим Клюбом. Змагання ці матимуть рішуче значення для мистецтва 1-ої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу та зв'язаного з ним авансу до найвищої дивізії цієї Ліги. Зустріч УСК з греками відбудеться на грищі Ню Фармерс Овал у Ню Йорку.

УВК Український Відбиванковий Клюб „Плай" візьме участь у відбиванковім турнірі у Вайт Плейт вже в цю суботу дня 9 квітня ц. р., о год. 10-ій ранку.

В АМЕРИЦІ

● Американсько-Жидівський Річник 1959 подає, що у всьому світі є 12 мільйонів жидів, з чого в Америці — 6.2 мільйона; Европі — 3.5 мільйона; Азії — 1.9 мільйона, Африці — 560,000 і в Австралії та Новій Зеляндії — 65,000. В ЗДА є 5,260,000 жидів, в СССР — 2,000,000 а в Ізраїлі — 1,780,000. 40 відсотків жидів у ЗДА живе в Ню Йорку.

● Конгресмен-демократ із Коннектикат Честер Бовлз заявив, що ЗДА вже дійшли до такого стану своєї політичної зрілости, що на президента країни може бути вибраний католик або жид, бо релігія не грає ролі при виборах. Але правибори у Вискансині виявили, що виборці керуються ще й тепер релігійними мотивами під час виборів.

● Економічно-родинне бюро при північно-західньому забезпеченевому товаристві образувало, що впродовж останніх 20-ох років сума зібраних федеральних податків від особистих прибутків американських громадян збільшилося на 470 відсотків, а особисті прибутки зросли тільки на 420 відсотків в тому самому часі.

● Д-р Френк Дрейк в Ґрін Бенку, Західня Вірджінія, інсталює новий радіотелескоп, який може ловити радіові передачі з місць, що є віддалені на більйони миль від Землі. Цей телескоп один місяць очікуватиме на те, чи не можна буде почути щось із інших плянет, бо астрономи вірять, що десь у всесвіті є ще інтеліґентні істоти, а не тільки на нашій Землі. Якщо впродовж місяця не вдасться почути голосу: „Гальо, гальо, чи це Земля?" — тоді цей телескоп призначений буде до іншої праці.

„ТИРОС І" НА ТЛІ КОНГРЕСУ

На світлині видко модель сателіта-близнюка „Тироса І", який виставлено в залі засідань Космічної комісії, де відбуваються переслухання в справі сателітів. Цей сателіт типу „Тироса" буде випущений пізніше, бо його близнюк „Тирос І" дуже добре виконує свою працю.

„Піонер V" віддалений від Землі на 3.5 мільйона миль; „Спутнік III" зліквідувався в атмосфері

Вашингтон. — Представник Аеронавтичної Агенції повідомляє, що випущений ЗДА 11-го березня штучний сателіт Сонця „Піонер V" в дні 6-го квітня вполудне був віддалений від Землі на 3.5 мільйона миль і що він постійно передає інформації про космічні простори, але наземні стації мають труднощі при встановлюванні з ним радіового контакту. Науковці обрахували, що ближче Землі той сателіт буде аж в 1989 році. Одночасно повідомляють, що совєтський сателіт „Спутнік III", який важив 2,982 фунти і який випущено 15-го травня 1958 року, дістався до атмосфери Землі і там розлетівся на частини. 6-го квітня випущено з успіхом 4 з усіх 8-ох частин ракети „Сатурн", яка може везти тягар 1,500,000 фунтів. Сателіт Сонця „Піонер V" приспішує швидкість, бо вже вийшов з районів, в яких відчував притягання Землі. Тепер він є підо впливом ґравітації Сонця. За 6 до 8 тижнів мають пробувати пустити в рух на ньому 150-ваттові передавачі, які дадуть йому можливість передавати радіову сиґнали до віддалі 50 мільйонів миль. „Спутнік III" зробив 10,035 кружлянь довкола Землі, і востаннє його бачили працівники радарової стації в Прінс Алберт, Саскатун, Канада.

Під сонцем немає нічого нового, також і в переписі населення ЗДА

OFFICE OF THE DIRECTOR

DEPARTMENT OF COMMERCE
BUREAU OF THE CENSUS
WASHINGTON

November 14, 1929.

Mr. Stephen Boyko, President,
Ukrainian National Ass'n. Branch No.238,
136 Arlington Street,
Boston, Mass.

Dear Sir:

I am glad to advise you, in reply to your recent letter, that all persons who return their mother tongue as Ukrainian at the 1930 census will be shown as Ukrainian in the report of that census.

It was at first thought that it would not be possible to include the mother tongue inquiry at the coming census because of the great difficulty in finding space on the population schedule; but we have finally worked out a solution that will enable us to include the mother tongue question, so that the Ukrainians so far as reported will be separately shown.

Very truly yours,

W. M. Steuart
Director.

Фотокопія листа Переписного Бюра з 1929-го року

На передодні теперішнього перепису населення З'єдинених Держав Америки, Український Конґресовий Комітет Америки окремими повідомленнями та через українську пресу повідомив, що — згідно з листом директора Переписного Бюра у Вашингтоні до голови УККА — українці в Америці „вперше!" зможуть ствердити в цьому переписі своє українське походження. Дальша перевірка і вже сама практика виявили, що таку можливість українці справді матимуть, але не всі, бо тільки кожна четверта родина дістає формуляр з такими запитами, що відносяться до походження, а тепер виявляється, що й це далеко не було „вперше". Стверджує це відомий наш громадянин-піонер, довголітній радний Українського Народного Союзу п. Микола Давискиба з Бостону, пересилаючи оригінального листа директора Переписного Бюра в 1929-му році, п. В. М. Стюарта, до тодішнього голови 238-го Відділу УНС п. Степана Бойка в Бостоні. В листі, поменшена фотокопія якого подана побіч, дослівно сказано: „У відповідь на Ваш недавній лист я радий вказати Вам, що всі особи, які подадуть свою матірню мову як українську в переписі 1930-го року, будуть показані як українці у звідомленні цього перепису..." М. Давискиба, згадавши в листі про те, як він та його співробітники-союзовці робили в цій справі заходи 30 років тому, висловлює деякі коментарі та завваги на тему теперішньої акції УККА в справі перепису населення та результату тієї акції.

Між іншим, як до вас зголоситься переписний урядовець-енумератор — якщо він у вас ще не був — запропонуйте йому свою співпрацю у виповненні довшого (синього) квестіонара, призначеного для кожної четвертої родини. Урядовець, як це виказує практика, радо піде вам на зустріч, якщо не буде законної перешкоди.

Де Ґоль і Мекміллен продовжують наради у Лондоні

Лондон. — Другий день візити французького президента Шарля де Ґоля у Лондоні, у минулу середу 6 квітня ц. р., проминув на ділових нарадах переплітаних церемоніями, відвідинами і прийняттями. На конференції де Ґоля з прем'єром Мекмілленом із участю обох міністрів закордонних справ — за інформаціями преси — де Ґоль оповідав Мекмілленові свій досвід, що його зробив в минулому тижні з Хрущовим, а Мекміллен інформував де Ґоля про свої наради у Вашингтоні з Айзенгавером. У тому самому дні де Ґоль склав візиту Винстонові Черчилеві, який був прем'єром у часі, коли де Ґоль був на вигнанні в Англії і тут формував нову французьку армію, користуючись активною допомогою збоку англійського уряду. Все ж, де Ґоль був тоді, тому 20 років, дуже прикрий у співпраці з іншими західніми союзниками і до історії перейшов вислів Черчилла, що „з усіх хрестів, які доля судила мені нести, найважчим є Льотрингський хрест" — символ французького резистансу. Все ж, тепер Черчилл ждав на де Ґоля при дверях з простягненою рукою. Лорд-майор Лондону приймав де Ґоля обідом, а вечером у французькій амбасаді відбувся у честь королеви Єлисавети бенкет з президентом де Ґолем у ролі господаря.

У Південній Африці відновлено примус пашпортів для муринів

Йоганнесбурґ. — Міністер справедливости у Південно-Африканській Унії Франсуа Еразмус заявив, що уряд рішив відновити пашпортовий примус для муринів. Цей примус, за яким всі мурини в Південній Африці, чоловіки і жінки, мусять безперервно носити про собі пашпорти, на якому раз-у-раз відзначується працю і місце замешкання власника пашпорту, спричинив масові демонстрації, під час яких прийшло до стріляннини з масовими людськими жертвами. Згідно з законом про пашпортовий примус, право до мешкання по містах мають тільки ті мурини, які працюють у місцевих фабриках чи інших підприємствах, а працедавці мусять щомісяця давати у пашпорті відповідну замітку. Поліція має право арештувати кожного чоловіка чи жінку, муринів, якщо вони не мають при собі пашпорту, — хоч би це було, напр. під час закупу харчів недалеко дому, в якому живе дана муринка. Тому, що в минулому тижні південно-африканські мурини на знак протесту масово палили пашпорти, їм видадуть тепер тимчасові посвідки.

Західня Німеччина виявляє бажання економічної згоди з Англією

Бонн. — Західньо-німецький уряд, заявивши повну підтримку економічній організації, популярно званій Спільним господарським ринком, водночас вибрав 4-членну Комісію, яка має ще розглянути внесок президента тієї економічної організації, також німця, проф. Вальтера Гальштайна, щоб уже 1 липня ц. р. вирівняти митні тарифи всіх членів Спільного господарського ринку. Членами тієї організації є Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ. У практиці, вирівняння митних тариф означало б обниження на коло 20%, але водночас воно було б великим упривілеєнням для внутрішньої торгівлі між отими шістьма західньо-европейськими континентальними державами з поставленням у гіршу ситуацію держав, що туди не належать. У передбачуванні цієї небезпеки ті держави зорганізувались під проводом Англії в Асоціяцію вільної европейської торгівлі, а належать туди Англія, Данія, Швеція, Норвегія, Швайцарія, Австралія і Портуґалія. Наведене вгорі рішення західньо-німецького уряду насправді відкладає запропоновану проф. Гальштайном „інтеграцію" митної політики Спільного господарського ринку на пізніше та вможливлює переведення в міжчасі переговорів між Спільним господарським ринком і Асоціяцією вільної европейської торгівлі, щоб виключити економ. розкол між країнами західньої Европи.

Совєти посилили кампанію проти західньо-німецького міністра Оберлендера

Москва. — Так звана Надзвичайна державна Комісія для розслiду злочинів німецько-фашистівських напасників, головою якої є колишній голова Верховного Совєта Ніколай Шверник, зааранжувала публічний „суд" над західньо-німецьким міністром для справ втікачів д-ром Теодором Оберлендером. Головував на тому „суді" в минулий вівторок 5-го квітня ц. р. учений ґенетик Трофим Лисенко, а поруч із ним сиділи в „трибуналі" слухняний большевикам митрополит Ніколай і пілотка Валентина Ґрізодуба з ранґою полковника совєтського летунства. На тому „суді" виступали 10 навчених совєтським пропаґандивним апаратом „свідків", які нібито служили у другій світовій війні в чужонаціональних частинах німецької армії і „бачили" звірства, що їх нібито допускався Оберлендер, зокрема у Львові. Як відомо, большевики від довшого часу приписують — за зразком, що його започаткували з Катинською історією — німцям та самим українцям масові вбивства, що їх допустилися Совєти у львівських в'язницях. Сам Оберлендер, познайомившись з закидами, що їх йому робили ті сфабриковані большевиками „свідки" на московському пропаґандивному „суді", заявив, що це „монструальні брехні". Голляндський секретар міжнародної Комісії, зложеної з різнонаціональних борців протинімецького резистансу, Зооп Зварт, проголосив, що та Комісія, переслухавши 232-ох свідків, прийшла до переконання, що закиди проти Оберлендера за вбивства у Львові, є „цілком безпідставні".

Совєтське рільництво навіть за одну ґенерацію не зрівняється з американським

Солт Лейк Сити, Ютаг. — Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон, який недавно відвідав СССР, заявив в промові в Клюбі Ротаріїв, що мине ціла ґенерація людей, і совєтське рільництво не зможе зрівнятися з американським, а не то нас перегнати, як часто хваляться совєтські провідники. Бенсон признав, що люди в СССР стараються здійснювати заклики своїх урядових наставників, щоб здоганяти і переганяти Америку не тільки в рільництві, але і в промислі, але на основі того, що тепер є під комуністичним режимом, можна сказати, що ЗДА затримають провід в рільничій продукції на довший час. Бенсон бачив рільництво в трьох комуністичних державах — СССР, Чехословаччині і Польщі, але ніщо не могло його переконати, що приватна ініціятива і власність, вільна конкуренція та воля фармерів є гірші від того примусового режиму, який панує в рільництві комуністичних країн, і тому СССР не зможе перемогти ЗДА на відтинку рільництва.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ТАВРУЄ „КАМПАНІЮ НАКЛЕПІВ" ЗБОКУ МОСКВИ

Бонн. — Західня Німеччина вистосувала до Москви в минулу середу 6 квітня ц. р. гостру ноту з офіційним протестом проти „кампанії очорнювання", що її від місяців веде Совєтський Союз, зокрема особисто Нікіта Хрущов, проти Німецької Федеративної Республіки та німецького народу. У цій ноті звертається увагу на суперечність між кількакратними запевнюванням Хрущова у Франції, що він не хоче вбивати клина між західніх союзників, та його способом представлювання французькому народові нинішньої Німеччини й її народу. Західньо-німецька нота одверто називає вислови Хрущова „очевидною неправдою" з „тенденцією очорнення". Відкидаючи рішуче закиди, наче б у Західній Німеччині панував дух реваншу й мілітаризму, нота висловлює здогад, що під духом реванжу і мілітаризмом Москва, мабуть, розуміє цілий оборонний західній бльок Північно-атлянтійського пакту. Західня Німеччина пригадує, що вона добровільно прийняла обмеження для своєї відновленої збройної сили та піддала її під контролю керівних північно-атлянтійських чинників. Вона запитує Совєти, чи такі обмеження наклала на себе будь-котра держава з комуністичного Варшавського бльоку. Західньо-німецька нота висловлює здивування, як Хрущов може закидати комусь мілітаризм, коли він сам раз-у-раз нахвалюється найбільшою збройною силою, що її нібито мають Совєти, та погрожує, що СССР може впродовж секунд знищити цілий світ. „Федеральний німецький уряд не може вірити в чесність совєтських заходів щодо зменшення світового напруження, поки Совєтський Союз безперервно намагається сіяти у світі ненависть і ворожість супроти німецького народу", — говориться буквально у західньо-німецькій ноті. Німецький уряд закликає Совєти припинити свою кампанію ненависти й очорнювання Німеччини та визнати факт, що німці „не мають нічого іншого у пляні, як тільки жити мирно у демократичному суспільному ладі та у згоді з усіми країнами, включно з Совєтським Союзом". Німецька нота називає німецько-французьке порозуміння „наріжним каменем европейського миру" і тому вважає кампанію Хрущова, наставлену на розсварення німців і французів, за замах проти миру. — Водночас, за твердженням західньої преси, представник західньо-німецької амбасади у Москві устно запротестував проти статті в „Ізвєстіях", в якій казалося, що канцлер Аденауер, підписуючись під час своєї візити у Вашингтоні в книзі гостей в Вашингтонській Національній ґалерії, нарисував знак свастики під своїм прізвищем. Речник державного департаменту Линкольн Вайт заявив у зв'язку з тією статтею „Ізвєстій", що такий газетний наклеп не приносить нечести канцлерові, тільки тому, хто його робить.

Берлін відмовився рішити, чи має відбутись у ньому плебісцит

Берлін. — Західньо-берлінський посадник Віллі Брадт перевів у Бонні дво і півгодинну нараду з канцлером Конрадом Аденауером над ідеєю канцлера, щоб у Західньому Берліні перевести ще перед травневою конференцією „на вершинах" плебісцит, який дав би західнім лідерам на згаданій конференції в руки важкий моральний атут проти совєтського натиску на перетворення західнього Берліну у „вільне місто". Той плебісцит, за внеском Аденауера, мав би стосуватись тільки одного запиту, а саме, чи берлінці вдоволені своїм дотеперішнім правним статусом, чи хочуть змінити його. Західні держави, які втримують у західньому Берліні свої гарнізони, відмовились рішати у цій справі, заявивши, що це справа самих німців. Проти того проєкту є посадник Віллі Брадт, який вважає, що такий плебісцит можна превести щойно в дуже драматичному моменті та що не слід використовувати його вже тепер, коли нема безпосередьої загрози для Берліну. Проти переведення плебісциту є арґумент, що большевики можуть підхопити цю ідею і сфабрикувати собі такий плебісцит із вислідами, які будуть їм потрібні, на території Східньої Німеччини і східнього Берліну. Існує теж можливість, що комуністи поведуть таку шалену аґітацію на терені Західнього Берліну, що висліди плебісциту не будуть такі корисні для Заходу, як цього сподівається Аденауер. Остаточно рішено, що цю справу вирішить собі сама західньоберлінська міська рада, яка є водночас тамошнім парляментом. Але міська рада Західнього Берліну, похваливши в принципі ідею плебісциту, вирішення цієї справи відіслала Аденауерові „у згоді з західніми альянтами".

У СВІТІ

● Комуно-чеський суд засудив католицьку монашку, сестру Пію, за світським іменем Гелену Лінетову, на 2½ року в'язниці за те, що вона, як учителька, старалася вщіпити своїм ученицям релігійні засади. Комуністичний суд визнав це за „злочин проти народу".

● За лондонським щоденником „Дейлі Мейл", що покликується на вірогідні інформації з Гонґ Конґу, 39-річна американка Джоен Чейз Гінтон, яка студіювала хемію в університеті в Шікаґо й у 1948 році переїхала на постійне до Китаю, є тепер найбільшою науковою силою в комуно-китайському досвідному атомовому інституті у Внутрішній Монголії, де займаються конструкцією першої самостійної комуно-китайської атомової бомби.

● Йорданський король Гуссейн прибув з 10-денними відвідинами до Ірану. Хоч Йорданія формально зберігає невтральність, а Іран належить до прозахідного Середньо-східнього бльоку, проте обидві держави насправді мають прозахідню орієнтацію. В'яжуть їх ще монархічний устрій і мусульманська віра.

● За новим японсько-американським договором Америці не вільно вести з японської території ніякої політичної аґітації. Тому під загрозою закриття опинилися американські радіопередачі, які з Японії, користуючись японськими радіостаціями, йдуть на комуно-китайський суходіл та до комуністичної північної Кореї. Тому, що сам японський уряд заінтересований у збереженні цих антикомуністичних передач, у цій справі ведуться переговори.

● 62 члени індійського парляменту передали індійському прем'єрові Неру моморіял з вимогою, щоб Неру не поступився ані кроком перед вимогами комуно-китайського прем'єра Чу Ен-лая, який 19 квітня ц. р. прибуде до Індії для розмов над полагодженням китайсько-індійського конфлікту, що вибух внаслідку комуністичної аґресії в прикордонній смузі та до кругло 50,000 кв. миль індійської території.

● Німецька наукова експедиція в Судані відкрила в сусідстві місцевості Шенді, за 42 милі на схід від Нілю, засипані піском руїни міста, існуючого там 2.000 років тому. Ведуться розкопи великої святині, присвяченої „золотому левові", що йому поклонявся нарід Мерені, яким 2,000 років тому правив король Арахамані.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіти і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Знову Караганда

Подані світовою пресою за мюнхенським „Радіом Свобода" повідомлення про заворушення серед молодих робітників, змобілізованих на будівництво великого металюргійного заводу в місті Темір Тау в Караганді, базовані не тільки на рапортах репатрійованих із Совєтського Союзу греків, еспанців і німців, але й підтверджені пізнішими подіями та численними натяками в самій таки совєтській пресі, — заслуговують на всебічну увагу українського громадянства у вільному світі.

Абстрагуючи від того, що учасниками цих заворушень, криваво здушених по кількох днях стягненими совєтськими поліційними та військовими з'єднаннями, були нібито добровільно, а насправді примусово привезені з України і Білоруси робітники, здебільша члени Комуністичного Союзу Молоді (Комсомолу), треба ствердити, що революта в Темір Тау була першим на більшу скалю виявом відкритого, а то й збройного спротиву генерації вихованої в комуністичному дусі, в умовах совєтської дійсности. Ці заворушення можна прирівняти подекуди до відомих страйків і збройних виступів по совєтських концентраційних таборах, організованих українцями й іншими в'язнями в рр. 1952 - 1955. Аналогія із страйками і повстаннями тих років тим більша, що й революта робітників у Темір Тау відбулася в Казахстані, значить, в області, до якої ішли і йдуть здебільша масові транспорти депортованих.

Спричинена нестерпними мешкальними та харчовими умовами і непосильною працею при будові одного з найпотужніших металюргійних заводів, революта тривала три дні і виявилася в організованому поході в торговельну частину Темір Тау, у сплюндруванні державних магазинів, в барикадних боях із поліцією та військом і навіть в обеззброєнні військового з'єднання. До революти, що її започаткувало 3-го жовтня 1959 року 50 комсомольців, приєдналося вже першого дня яких 1500 робітників, і треба було кількох тисяч війська, щоб здушити заворушення і встановити спокій серед робітництва. Про силу спротиву свідчить і проведена військом масакра, у висліді якої згинуло понад 100 чоловіків і жінок і яких 1000 були поранені.

Безпосереднім наслідком заворушень було усунення Ніколая Бєлясва з посту першого секретаря Комуністичної партії Казахської ССР як теж димісія керівника тамошньої секретної поліції Константина Лунєва. В дальшому революта причинилася до затримки в будівництві металюргійного комбінату, що мав бути готовий уже в грудні 1959 року. Факт прориву в цьому будівництві і наявність нестерпних умов щоденного робітничого життя були підтверджені в промові нового першого секретаря компартії Казахстану Д. Кунаєва, виголошеній на березневому пленумі цієї ж партії, як теж численними нарікайнями в пресі на тему „недоліків" у забезпеченні робітників харчовими продуктами.

Криваві заворушення серед негритянського населення у Південній Африці відбилися широким гомоном у світі і виявилися також у численних протестних акціях, особливо на терені Об'єднаних Націй. Такого самого широкого міжнародного розгляду і засудження вимагає кривава масакра, проведена Совєтами над безоглядно експлуатованою українською і білоруською робітничою молоддю в Караганді. Домогтися такого розгляду і засудження може й українська громадськість у вільному світі, мобілізуючи світову опінію і з'ясовуючи їй, що не можуть Совєти залишатися далі в уприбілейованому становищі держави невідповідальної і некараної за увесь стосований нею терор і репресії.

Правибори у Висконсин

Не тільки поза Америкою людям важко зглибити складну американську виборчу систему, але й самі американські політичні аналітики признають, що, наприклад, інколи не розуміють глузду завзятої кампанії суперницьких президентських кандидатів у стейтових правиборах. Таку кампанію протягом тижнів вели в стейті Висконсин демократичні приятелі - суперники, сенатори Джон Кеннеді і Гюберт Гомфрі. Вона коштувала їм — за деякими республіканськими коментарями — півмільйона долярів. Сенатор Кеннеді заперечує цьому і твердить, що його кошти куди менші, бо „лише" коло $130,000, але сенатор Гомфрі запевняє, що хоч Кеннеді подорожує власним літаком, проте роз'їзди його перевищують кошти всієї кампанії Гомфрі. Бій ішов за стейтових електорів, що їх Висконсин вишле на крайову конвенцію Демократичної партії до Лос Анджелесу у числі 30 на всіх 1,521 членів конвенції. Але перемога у таких виборах має дуже сумнівну практичну вартість. Бо ось за останніх 28 років ні один демократичний переможець у правиборах в Висконсині не був вибраний крайовою партійною конвенцією на президентського кандидата, а з-посеред республіканських переможців тільки один Томас Дюї дістав був таке призначення, але програв вибори у крайовій скалі. Зрештою, наприклад, ані Ал Смит у 1932 р., ані Естес Кіфовер у 1952 р., по демократичному боці, і всі інші кандидати за 20 років в міжчасі, — ані республіканці Джордж Норріс у 1932, чи Герольд Стассен у 1948 р., ані Роберт Тефт у 1952 р., не мали з своєї перемоги у правиборах у Висконсині найменшої практичної користи.

У вівторкових виборах у Висконсині розмірно великою більшістю голосів, бо кругло 372,034 голосів проти 478,118 сенатор Кеннеді переміг сенатора Гюберта Гомфрі. Кеннеді пояснює свою завзяту кампанію бажанням доказати, що католик може також здобувати в Америці масові голоси різновизнаневих прихильників. Знову ж Г. Гомфрі намагається переконати передусім верхівку власної партії, що слід узагалі поважно ставитись до його кандидатури. У досить дивній позиції опинився віце - президент Ричард Ніксон. Не маючи ніякого опонента, він певний, що в першому голосуванні дістане на крайовій конвенції Республіканської партії затвердження своєї кандидатури. Коли взяти на увагу, що в часі тривання сесії Конгресу, приїзду до Вашингтону щораз нових високих гостей із закордону та частої відсутности Президента Ніксон не всилі виїздити з столиці і вести активну кампанію у стейтових правиборах, то ця його безконкуренційна позиція — вигідна. Але водночас, даючи вільне поле для кампанії демократичним суперникам, він мимохіть тратить у користь демократів. Це й виявилося у вислідах виборів у Висконсині. У тому традиційно - республіканському стейті кругло 850,152 впали на двох демократичних кандидатів, а несповна 350,000 — на Ричарда Ніксона. Це мало з погляду міжпартійного відношення. Але це багато, коли зважити, що за ввесь час завзятої і дорогої кампанії Кеннеді і Гомфрі, ноги Ніксона не було у Висконсині. Як висловився один коментатор — при 100 відсотках грошових демократичних витрат, 30% голосів здобув Ніксон. Цікаво, що коли назагал вважається „мінусом" сенатора Кеннеді його католицьке віровизнання, то якраз у Висконсині це був „плюс", бо добрих 30% тамошнього населення — це католики, здебільша республіканці. Вони й перекинули свої голоси на демократа-католика.

Таким чином у Висконсені „всі виграли". Але насправді щойно 8-го листопада виявиться, хто виграв.

КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ В СОВЄТСЬКІЙ ЗОНІ НІМЕЧЧИНИ

Мюнхен. — На головному двірці Мюнхену, недалеко кіоску, де продаються газети, бачу юрбу людей, що когось обступила. З цікавости втискаюся в юрбу, щоб побачити, з якої причини зібралися люди. З великим трудом добиваюся до центру. Сивий чоловік з запаленим вітрами обличчям щось оповідає монотонним голосом. Коло нього дві жінки — одна старшого віку, друга зовсім молоденька, слухають і плачуть. Коло них ще хлопець і дівчинка 10 - 12 років. Чоловік говорить бранденбурзьким діялектом, тому присутні баварці не все розуміють відразу, і оповідач мусить повторювати сказане, шукаючи в своїй пам'яті слова літературної німецької мови.

З уривків оповідання мені стає ясною картина. Це — селянська родина з совєтської зони Німеччини. Голова родини до 1945 року був робітником у господарстві великого землевласника. Після війни прийшла комуністична влада. Комуністи, щоб здобути симпатії сільських робітників і малоземельних селян, розділили між ними мастності великих власників. Цей чоловік також з панського наймита став самостійним господарем. Працював з родиною (мав ще й дорослого сина) зранку до темної ночі, не давав спочинку ні собі, ні дітям. Комуністи вже кілька років тому намовляли його записатися в колгосп чи пак в „сільськогосподарську виробничу кооперативу". Але колишній робітник - пролетар ніяк не хотів розлучатися з своєю власністю: землею, машинами, худобою. На нього накладали високі податки, але він усе переносив, сподіваючись, що диктатори „потомляться". Однак, чимдалі натиск диктатури на селян збільшувався. Всі його сусіди підписали заяви про „добровільний" вступ до колгоспів. Але цей — відмовився. Побачивши, що йому, як індивідуальному господареві, життя під комуністичною диктатурою таки не буде, він рішився тікати. Подробиць утечі не переказував, але з його очей бризнули сльози, коли згадав свого сина: „Мій любий Герман, застрелили його комуністичні пси на кордоні. Ми втекли, а він там зостався . . ." Вся родина плаче, і жінки в юрбі теж.

Совєтська зона Німеччини переживає тепер трагедію, подібну до тієї, яку переживала Україна в 1930 - 1933 роках. Комуністичні пропагандисти, підтримувані поліцією, ходять від хати до хати по селах та хуторах і „переконують" хліборобів записуватися в колгоспи. Хто не запишеться, того оголошують „ворогом держави" і „агентом американських капіталістів".

У Західній Німеччині нове насильство комуністів над селянством у совєтській зоні викликає обурення і протести. Але поза протестами не можна нічого більше зробити, бо за комуністами в совєтській зоні стоїть Москва.

При цих протестах доводиться зустрічати дивне незнання суті большевицької влади навіть між тими, які вважають себе за знавців Сходу. Наприклад, у передовій статті великого мюнхенського щоденника „Зюддойче Цайтунг" з 31-го березня ц. р. читаємо, що в східній зоні Німеччини „не тільки великі господарі терплять, як колись за сталінського жорстокого походу проти куркулів, але це відноситься й до дрібних господарів, що мають від 5 до 20 гектарів".

Автор статті не знає того, що Сталін оголосив був усіх селян, які не хотіли записуватися в колгоспи, „куркулями" та „підкуркульниками", незалежно від кількости гектарів. Німецький журналіст став жертвою комуністичної пропаганди про вигаданих „куркулів" в СССР і майже виправдує Сталіна за його „жорстокий похід на куркулів".

П. С.

Український День в Оттавськім університеті

27 березня українське студентство Оттави пережило гарні хвилини. В цьому дні на запрошення властей Оттавського університету Кир Ісидор в асисті оо. Василіян — о. д-ра Ґеська, о. Хмія та о. Якубова відправив торжественну Архиєрейську Службу Божу в університетській церкві, яку вщерть заповнило передусім франко- та англомовне студентство і вірні. Коло 300 людей прийняло св. Причастіє. Співав український церковний хор з Монтреалу під мистецьким керівництвом п. мґр. В. Бринявського. Цей хор причинився до створення рідкісного молитовного настрою серед присутніх, серед яких переважали вірні латинського обряду, які подивляли красу Богослуження і були очаровані українськими церковними мелодіями.

Після Архиєрейської Служби Божої відбувся обід і товариська зустріч українського студентства Оттави з гостями з Монтреалу, на яку загостив теж Кир Ісидор.

Цього самого дня вечором заходом Українського Студентського Клюбу при Оттавськім університеті влаштовано концерт відомої української піяністки Люби Жук. Програма концерту обіймала крім композицій трьох українських мистців Вериківського, Нижанківського та Фоменка, теж твори Шуберта, Бартока, Брамса, Шумана, Дебюсі і Шампаня. Концерт був на високому рівні і стрінувся з високою оцінкою оттавських музичних кол. В інтерпретації музичних творів помітні в артистки крім великого таланту та глибокого відчуття композиції — велику працю і тверду школу.

На концерті був присутній Кир Ісидор і крім українського громадянства теж гості з англо - і франкомовного світу і представники деяких дипломатичних кол в Оттаві.

А. Б.

КОЛИ ВПАДУ . . .

Коли впаду на дальнім рубежі
Життя і смерті — втомлений
до краю —
Нічого більше в світі не бажаю,
А тільки б чути
тихий шелест гаю,
Та щоб слова бриніли не чужі,
Щоб рідний степ
сказав мені про те,
Що розцвітає кущ калини
в лузі,
Що йдуть тим шляхом
побратими-друзі,
Де я знеміг у бойовій напрузі,
Що житній колос
радісно цвіте . . .
І я сміливо грань переступлю,
І я тоді востаннє одпалаю,
Коли б лиш край мій
жив таким, як знаю,
Таким, як в щирій пісні
піднімаю
І люблю . . .

АНДРІЙ М'ЯСТКІВСЬКИЙ

ІЗ ПІДСОВЄТСЬКОГО ПОБУТУ

НІДЕ ПРАВДИ ДІТИ . . .

Нижче друкуємо без змін і коментарів уривки з статтей, оповідань і листів до редакції київського „Перця", що інколи з гумором, але в межах офіційно дозволеної критики представляють сучасне життя по містах і селах України.

На вулиці світло сяє . . .

У селі Володарському, Сталінської області ,вечорами блимають у хатах нафтові лямпи. Як же це так? Невже люди так полюбили каганці, що розлучатися з ними не хочуть? Ні, не в цьому причина. Ось не дуже давно колгоспниця Мазуренко захотіла електрикою освітитися, подала про це заяву директорові комбінату комунальних підприємств Медріну. „Це можна, — сказав директор. — Завтра до вас прийде електрик". І електрик прийшов . . . через рік. Подивився той електрик на вдовину хату, оглянув стелю, стіни і почав загинати пальці: „Чотири патрони, три вимикачі, розетка, лічильник . . . п'ятсот карбованців . . . Проводи назовні — ще вісімсот . . . Та за роботу триста . . . І ще. . . — Далі вже жінка й слухати не схотіла, що він молов.

Рокк-н-ролл у Києві

. . . Приказка „яблуку ніде впасти" тільки в малій мірі могла б дати уявлення про тісноту ,яка панувала в клюбі. Під звуки самодіяльної оркестри кружляли пари. Проте, весело тут було хіба задьористим парубкам, які встигли вже сьорбнути. Раптом прокотилася вістка: „Приїхала естрадна оркестра!" Естрадники відразу ж атакували сцену, де трудились самодіяльники, і всією своєю джазовою потужністю вдарили рокк-н-ролла. Самодіяльники зайняли оборону. В руках дириґентів замість паличок появилися замашні дрючки. Атмосфера розпалювалась. Прихильники „стилю" стали на захист джазу. Але на залі вже почали вибрикувати такі па і відколювати такі колінця, що навіть бувалий у бувальцях міліціонер, що прибіг на гамір, почервонів, плюнув і зник . . .

Радіофікована Чернігівщина

Якби хто завітав до Малодівицького району, то не знайшов би хати без радіоточки. Слухають тут радіо і старі, і малі. Багато слухають, але мало чують. Бо яке вже там слухання, коли радіо якесь заникувате та недолуге. Тільки почне передавати останні вісті, скаже кілька слів — і як заціпить йому. Або почнуть передавати концерт. Послухають люди пополам з гріхом пісню „Де ти бродиш", тільки-но диктор почне оголошувати пісню „Не брані мене, мамаша" — замекає радіо і знову замовкне. А потім хтось у ньому закричить: „Свої завваги і побажання надсилайте на адре . . ." — і знову тиша.

Радгоспні справи . . .

. . . Ой, погані справи в радгоспі „Волноваському", Сталінської області. Корівники на бік похилились, двері перекосились, а стелі взагалі немає. І знову ж таки худоба по коліна в багнюці стоїть непосна, нетодована. І свиням живеться не краще, ніж великій рогатій худобі, бо й над ними стелі немає. Птиця теж нікому не заздрить. Мало того, що в курочок та півників стелі над головами немає, так ще, на їхнє нещастя, не працюють ні кормороздатник, ні механічна напувалка . . .

У харківських їдальнях

. . . Ось ми в їдальні ч. 334 на площі Тевелева. Біля входу отакенними літерами намальовано: „Відвідувачів у верхньому одязі не обслуговуємо". А поруч з цим ще більшими літерами пересторога: — „За пропажу шапок, кожухів і піджаків адміністрація не відповідає". От тобі й маєш! Значить, сідаєш обідати, бери з собою рукавиці, шапку, піджака чи кожуха. Рукавиці клади на котлети, а шапкою борщ накривай . . . Тепер візьмімо меню. Ну, зайшли ми в дієтичну їдальню ч. 335 ,ну, й почали вагатися: брати чи не брати? Бо тут таке меню, що не тільки хворий, а й здоровий не вгризе. До того ж у їдальні темінь, грязюка. У коридорах навіть сніг лежить. У Харкові п'ять трестів їдалень, міське управління громадського харчування. Здавалося б, ці могутні інституції подбають і про чистоту, і про смачне меню. Та ба . . .

Автоматизація та її популяризація

Харківські заводи виготовляють усяке обладнання, що автоматично подає різні страви: каву, молоко, газовану воду. У Харкові нас найбільше причарував „Автомат - закусочна". Уявіть собі — світла, простора заля. У залі різні автомати. Упхнув жетона — одержуй бутерброда! А от на каву — хоч пхай жетона, хоч не пхай, відповідь одна: „воду відключили . . .", „автомат несправний . . .", „автомат не працює . . ." Або просто: „кави нема!" Отут би годилося механікам старанніше подбати, щоб воно такого чудного не балакало — кави нема! На жаль, ще трапляється в автоматизації і чудне і смішне. У магазині „Вино" на вулиці Сталіна працювали й самі вино доставляли, й самі розливали два продавці. Автоматизували в магазині розливання вина. І вийшло: замість двох, працюють тепер учотирьох. Один жетони дає, другий — механік для ремонту автомата, третій — робітник, що вино в дозатори наливає, і ще один, що оце все діло оформлює . . .

Під одним дахом

Уявіть собі таку картину: прийшли ви до лікаря, сидите, чекаєте. Щось нис у вас чи крутить, на світ Божий дивитися не хочеться, а за стіною гуци - гуци, гопака вибивають та на весь голос йойкають. Одначе, в селі Восводинцях, Могилів - Подільського району це нікого не бентежить, бо і лікарня, і клюб містяться в одному приміщенні. І це ще, як кажуть, півбіди . . . Заходите ви до лікаря, скаржитесь: мовляв, болить отут і отут. А він вам ложечку до рота та „скажіть а-а-а". Тільки ви рота розтулите, щоб сказати, коли це замість „а-а-а" чуєте „м-у-уу". Лікар не дивується, бо знає, що в цьому приміщенні ще й ветеринарний пункт знаходиться, куди приводять на лікування і корів, і поросят, і овець і коней . . .

Колгосп під ночвами

Скажіть, будьте ласкаві, чи добре почуватиме себе людина, якщо її накрити ночвами? — Дивне питання! — скажете. Ні, питання це, як то кажуть, резонне, і відповідь на нього така: Не завжди під ночвами буває тісно й незручно. Голова колгоспу „Україна" Клеванського району на Рівенщині, Тимошенко, придбав за 60,000 карбованців цілу гору цинкових ночов і накрив ними контору колгоспу. І так йому сподобалась будівля під цинковою бляхою, що він узяв та половину контори собі під кватиру й зайняв. Живе собі там, поживає та й думку гадає . . .

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „ІМ'Я МАЗЕПИ В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ"

До статті І. Світа „Ім'я Ма-
До статті І. Світа „Ім'я Мавміщений у „Свободі" 26 березня ц. р. хочу додати, що ім'я Гетьмана згадано також у творі "Peter Frenchen Book Of Seven Seas" by Peter Frenchen with David Loth, Copyright 1957 by Julian Meissner Inc. і в уривку цього твору під тим самим заголовком у видавництві "Best in Books" на сторінці 163, Nelson Doubleday Inc., Garden City, New York.

Кліпер „Мазепа", вітрильник на 92 стіп довжини і 175 тонн посмности, був побудований під час конкуренційної опіюмової війни 1839-42 рр. з Китаєм, який уважав цю торгівлею незаконною. Це пачкарство було виставлене на безперестанну небезпеку не лише збоку китайської влади, різнородних піратів, але й пачкарських кораблів англійського, европейського контитентального та американського походження. Вітрильні кораблі для опіюмової торгівлі були в той час останнім словом в уліпшенні будови вітрильників. Цей корабель був побудований якоюсь новоанглійською фірмою в Америці і належав якійсь авантюрничій північно-американській фірмі. В тій небезпечній службі кліпер „Мазепа" був шістнадцять років, аж поки не потонув під час тайфуну, правдоподібно, в Китайському морі.

Можливо, що цей кліпер „Мазепа" є тим самим вітрильником, що його згадує п. Світ у своїй статті і який плавав під командою Аллена по Індійському океані, що був також полем опіюмової торгівлі 130 років тому. Прізвище Мазепи було відоме американцям не тільки з поеми Байрона, але також з улюблених драматизацій американськими цирками шаленого бігу роз'юшеного коня, до хребта якого мав бути прив'язаний молодий Мазепа.

Роман Придаткевич

У „Свободі" з 26 березня появилася стаття п. І. Світа п. з. „Ім'я Мазепи в Південній Африці". Цікава стаття. Я переглянув атласи, але, на жаль, не міг знайти згаданих у статті місцевостей. Зате в останнім, XII томі "The Century Dictionary and Cyclopedia" (The Century CO & CO), виданім в Ню Йорку в 1911-13 році, є дві місцевості з назвою Мазеппа: одна — в Міннесоті, а друга — в Південній Дакоті. Здається, про ті місцевості писала преса. Але в Південній Африці є ще місцевість Мазеппа коло 100 миль на північ від Кімберлей і 250 миль на південний захід від Йоганнесбурґу. Тому, що п. Світ займається тою справою, прошу ласкаво звернути його увагу ще й на ту місцевість в Африці.

З пошаною,
о. М. Ференц, ЧНІ

Д-р Е. Жарський

НАШІ ВИХОВНІ ЦІЛІ

(Доповідь, виголошена на 4-ій Педагогічній Конференції Об'єднання Українських Педагогів в Канаді)

(5)

Як у Наторпа, так і в Джентіле, основою його міркувань є певні філософічні заложення. Але коли в Наторпа переважали впливи Канта й Платона, то філософічний ідеалізм Джентіле виводиться в прямій лінії від Геґеля. Цікавлячись проблемами розвитку культури, головно національної культури, Джентіле як і Геґель, добачає прояви універсальної духовости у людській особовості, національній та вселюдській культурі. Оригінальність Джентіле й цілої групи італійських неогегелістів полягає в акцентуванні 2-х моментів: активности й національности. Джентіле, як і Бенедетто Кроче, називає свій ідеалізм актуальним. Його актуальність в тому, що за дійсність вважається не те, що вже створив універсальний дух, отже готові культурні добра, але самий процес дії, само творення. Цей процес творить саму культуру, цей процес творить також і суть народу. Завдання виховання довести до того, щоб молодь сама переживала це духове перетворення і так почала споюватися в одну цілість із своїм народом, із вселюдською культурою, а за їх посередництвом — з універсальним духом.

Розчленування суспільства

Якщо на початку цього сторіччя соціологи і соціяльні педагоги під терміном „суспільство" розуміли якусь велику й дуже скомпліковану суспільну групу, то вже в пізніших десятиріччях вони мали на думці комплекс суспільних груп, зосереджених довкола суспільної кляси, народу чи держави. У зв'язку з цим в соціяльній педагогіці можемо відрізнити три головні напрями: клясовий, національний і державний.

Клясу, до того робітничу клясу, як ціль виховання, пропагує педагогіка соціялізму й комунізму (в Австрії — Макс Адлер, у Франції — Людвіґ Зоретті, в Німеччині — Отто Ріллє, Гайнріх Шульце, в Росії — плеяда партійників з Крупською, Блонським, Шульгіним і ін. на чолі). Але переносність партійним догматизмом зводить у них педагогіку до політичного знаряддя партії. Деколи сама утопійність цілей освячує жорстоку безоглядність метод, що найяскравіше виявляється в ССР.

Нація — найвища ціль

Не диво, що поневолені народи — як раніше, так і тепер — головну увагу звернули на національне виховання, яке в нашій спільноті відіграє домінантну ролю і з повною рішучістю протиставиться клясовій педогогіці в переконанні, що виховання повинно бути лучником усіх шарів української спільноти, а ніколи не може бути чинником, що її розділює. Саме народ, нація, а не суспільна кляса чи держава є носієм і творцем культури. Головне завдання виховання — це виправлювання національних хиб, розвиток позитивних прикмет споєння цілого народу довкола ідеї волі і незалежности, підготова до збройного чину.

На Заході представники вчорашньої національної педагогіки, добившись цілі, протиставили їй державне виховання в дусі скрайньо шовіністичнім; тепер уже не сам народ, а однорідна держава стає головною ціллю виховання. Прикладом цього може бути передвоєнна Польща.

Держава — ціль виховання

У таких підходах до виховних питань заакцентовано велику дозу партійної ідеології, а саме виховання стало допоміжним знаряддям уряду, звичайно однієї партії, яка не може стерпіти критики свого поступування, вимог, заряджень. Проте, самий факт існування держави чи держав з різнорідним складом суспільних чи національних груп, з їх різними інтересами, змаганнями і т. ін. — вже не раз у попередніх епохах був предметом теоретичних розважань цілей виховання в такому організмі, як „держава". У 20 ст. ці питання порушує один з найчільніших представників державної педагогіки, німець Георг Кершенштайнер, праці якого заважили на більшості чужих і наших педагогів.

Кершенштайнер вважає, що такі суб'єктивні добра, як індивідуальність, особовість, надто мінливі, щоб їх можна було визнати ціллю виховання. Треба шукати чогось об'єктивнішого, могутнішого, ніж людські одиниці і мінливість їх суб'єктивних думок. Найбільшим з таких зовнішніх дібр є саме держава. Для Кершенштайнера школи мають виховувати придатних державі громадян, і в тому полягає їх головне завдання.

Але Кершенштайнер здавав собі ясно справу з того, що кожна держава має багато недостач та хиб і що понад державою існує світ найвищих ідей добра, правди й краси. Тому й Кершенштайнер був далеким від того, щоб беззастережно поклонятися державі, а тим більше урядові. Для Кершенштайнера держава є найвищим добром тому, що є основою розвитку культури. Тільки в системі правного порядку, що його забезпечує держава, може розвиватися культура; і саме це дає державі таку високу вартість. Але не кожна держава має її; вона є прикметою тільки держав культури й права. І тільки таку державу Кершенштайнер вважав за ціль виховання.

Спроби погодження

Такі яскраві крайності у підході до проблеми цілі виховання: одиниця чи суспільство, не могли задоволити всіх педагогів. Деякі з них намагалися погодити згадані противності — або їх перемогти. До таких педагогів, що намагалися погодити противності, належать Отто Вільман і Вільгельм Райн. На їхню думку, виховання особовости мусить лучитися з суспільним вихованням, а суспільне виховання не може відбуватися без урахування індивідуальних прикмет та потреб, не може вирікатися виховання особовости. Це знов таки доводить їх до висновку, що питання цілі виховання — одиниця чи суспільство — не виключають одна одної, але взаємно доповнюються. Такий підхід доволі поважно злагіднив антагонізми між прихильниками обох таборів, що привело да зближення тих двох підходів і приблизного устійнення загальних напрямних виховання. Яскраво можна це запримітити в педагогічній думці у ЗДА; довготривалий і доволі гострий спір між двома напрямами розбирала окрема комісія, покликана 1924 р. Національним Т-вом для виховних студій, в склад якої ввійшло 12 визначних професорів педагогіки різних американських університетів, представників обох напрямків. У висліді дворічної виміни думок ця контроверсія так вирівнялася, що Комісія одноголосно прийняла тези, які — в компромісовій формі — беруть до уваги обидва підходи. В одній із резолюцій підкреслено „суспільну природу людської одиниці, яка стає індивідуальністю в найкращому значенні цього слова тільки через участь в суспільному житті. Виростає вона як індивідуальність, присвоюючи собі розвинені в суспільстві способи поступування. Тому дуже важливо, щоб одиниця брала живу участь у суспільному житті".

Вечір українсько-болгарської дружби відбувся з участю видатних предотавників болгарської й української громад

Ню Йорк. — Відбутий тут у залях Українського Інституту Америки, в суботу дня 2 квітня ц. р. Авторський вечір Христа Огнянова, пройшов при широкім зацікавленні місцевої української громади та при численній участі представників організованого болгарського життя у ЗДА. Відкрив вечір словом про українсько-болгарські взаємини в минулому голова Об'єднання Українських Письменників „Слово" Григорій Костюк. Доповідь про історію болгарської літератури і про поетичну творчість Христо Огнянова виголосив д-р Яків Гурський із Сиракузького університету, після чого сам Христо Огнянов говорив про сучасні взаємини між обидвома країнами — Болгарією й Україною. В дальшій програмі Христо Огнянов читав свої поезії болгарською мовою і ред. Юрій Лавриненко прочитав вірш його „Рідна Мова" в перекладі Яра Славутича на українську мову. У вечорі взяли участь з болгарського боку голова Американської Ліґи Вл. Мамчілов, шеф болгарського відділу у „Фрі Юроп" Нік. Тенчев, кол. болгарський дипломат і тепер видавець Американсько-Болгарського Бюлетеню Нік. Балабанов, представники болгарської преси у ЗДА та інші. З українського боку були присутні кол. посол Української Народної Республіки до Болгарії д-р Лев Ганкевич, президент УКК і председник УНС Дмитро Галичин, кол. міністер Карпатської України Юліян Ревай, мистець Михайло Мороз та інші. Закінчився вечір товариською зустріччю, під час якої Григорій Костюк знайомив болгарських гостей із присутніми на залі українськими громадськими і культурними діячами і Христо Огнянов представляв українцям болгарських гостей.

Український Народний Університет
повідомляє, що
в суботу, дня 9-го квітня 1960 р.
в год. 7:30 веч.
в приміщенні ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
315 E. 10th Street — в НЮ ЙОРКУ
відбудеться
доповідь — д-ра П. МІРЧУКА — на тему:
УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ В ДІЇ
ЗАПРОШУЄТЬСЯ ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТІ.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
і
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. Т. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
НЕДІЛЯ, 10-го КВІТНЯ 1960 р.
Година 7:00 вечором точно
Заля WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL
40 Irving Place (Corner East 16th and 17th Streets)
NEW YORK CITY
ШЕВЧЕНКО В СЛОВІ І ПІСНІ
ПРОГРАМА:
I
Американський і український ГИМНИ;
Святочна промова: през. УККА ДМИТРО ГАЛИЧИН;
ВИВІР ГЕТЬМАНА — В. Кудрика. Фортепіяновий супровід — М. Фоменка. Кантата для чоловічого та мішаного хорів у виконанні Хору „ДУМКА" під керівництвом Л. КРУЩЕЛЬНИЦЬКОГО; соліст — В. БАРАНСЬКИЙ. При фортепіяні: Р. СТЕЦУРА, Е. ЧАПЕЛЬСЬКА.
II
„УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В АМЕРИЦІ"
під мистецьким керівництвом
ЙОСИПА ГІРНЯКА
„ШЕВЧЕНКОВІ ЗАПОВІТИ СВОБОДИ І ЛЮБОВИ".
1. Чигирин
2. Великий Льох — Три душі
3. Кавказ
4. Ліричні вірші:
— І широкую долину —
— І небо невмите —
— У неділеньку та ранесенько...
5. Заповіт при супроводі Хору „ДУМКА"
ВИКОНАВЦІ:
Пані: Л. КРУЩЕЛЬНИЦЬКА, О. КИРИЧЕНКО, І. КУЛІШ, З. САЛИК;
Панове: М. ВАСИЛИК, П. ГІРНЯК, М. ЯБЛОНСЬКИЙ, В. ЗМІЙ.
Постава — О. ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ
Автор супровідного слова — Ю. ЛАВРИНЕНКО
Техніка освітлення та звуку — Я. НЕДІЛЬСЬКИЙ
ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ДІМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В НЮ ЙОРКУ.
Передпродаж білетів в українських книгарнях.
УКРАЇНЦІ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!
Своєю численною участю вшануймо пам'ять НАЙБІЛЬШОГО СИНА УКРАЇНИ.

ДЕВ'ЯТИЙ З'ЇЗД Делегатів О.У.А. (Самопоміч)
відбудеться — в днях 9-го — 10-го КВІТНЯ 1960 року
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
на розі 5 Евеню і 79 вул. — в НЮ ЙОРКУ.

UNITED STATES CHALLENGE CUP
Півфінал Сходу Професійної Чаші ЗДА
„ТРИЗУБ" — „ПОМПЕЇ"
Ці змагання відбудуться без огляду на погоду.
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ: в неділю, 10-го квітня 1960 р.
в год. 2:15 по полудні
на грищі при 29 і Клірфілд вулицях.
ЦІНИ КВИТКІВ: $ 2.00 — для мужчин та $ 1.00 — для пань і студентської молоді.

Інтернаціональний Конгрес Жіночих Прав відбувся в Буенос Айресі

Буенос Айрес. (сдо). — Від 28-го березня по перші дні квітня відбувався в Буенос Айресі Інтернаціональний Жіночий Конгрес, присвячений обговоренню політичних, господарських і громадських справ, якими користується жінка по різних державах світу. У цьому конгресі взяли участь офіційні делегації мало чи не з усіх країн світу, а в тому і з комуністичних країн, які були представлені делегацією СССР та делегацією Чехословаччини і Польщі. Делегатка СССР, Катерина Коршунова у свойому виступі розхвалила, розуміється, совєтське законодавство, запевняючи присутніх, що жінка в СССР користується всіма правами, на які тільки може рефлектувати. І на підтвердження того подала, що з-поміж 2.000 членів Верховного Совєту приходиться 800 жінок. — Крім того 2,335 жінок виконують обов'язки суддів, а 2,394 адвокатів. Та пропаґандивна промова тов. Коршунової не зробила сподіваного нею враження і, хоч вона підкреслила, що головним завданням і обов'язком жінки в Совєтах і в світі має бути утримування миру в світі і уникання війни, резолюція про права жінки, яку вона проголосила в імені совєтської делеґації, знайшла тільки три голоси — від СССР та його двох сателітів Чехословаччини та Польщі. Тільки Куба стрималася, і навіть сусідня з СССР Фінляндія мала мужність голосувати проти. Спільний Фронт для Звільнення Поневолених Народів, що створився цього року з представників організацій поневолених комуністами націй в Арґентині і Уруґваю, прислав на ім'я п. Бляняки Стабіле, президентки конгресу, меморандум, зміст якого був видрукуваний і в еспанських часописах. У ньому відзначено „мучеництво мільйонів жінок, що мусять терпіти незносимі умовини життя, які совєтський режим створив для націй, поневолених Москвою та її виконавцями в Празі і Београді". Вказано в ньому на практику масових виселень та переселень, на винищування її вязнях по концентраках, на практикування в Україні та в Угорщині обмеження народин, тощо. Меморандум домагається від Конгресу висловитися в обороні жінки, що зазнає в поневолених комуністами країнах найгіршого визиску й морального приниження, які тільки коли бачив світ.

Відчит д-ра Ортинського і Ювілей Комбатантів в Рочестері, Н. Й.

20-го березня запросила Управа ОбВУА і станиця Братства I-ої Української Дивізії УНА д-ра Любомира Ортинського, акредитованого представника укр. преси в ОН, з відчитом до Рочестеру. Темою відчиту було „Україна в Об'єднаних Націях". Прелеґент відчитав свій змістовний реферат, по якому присутні ставили запити, на які прелеґент давав ясні відповіді.

Тому, що на той сам день Управа ОбВУА місцевого Відділу влаштувала вшанування тих побратимів, які покінчили 70 літ життя, відбулася в домівці „Самопомочі" по закінченні відчиту д-ра Ортинського спільна вечеря, в якій взяли участь 34 члени ОбВУА, 14 членів Дивізії, голова Укр. Золот. Хреста п-ні Міра Повх, голова місц. СУ. ч. 47 п-ні Марія Хслевчук і інж. Ілля Диминенко.

Тими ювілятами були: д-р Степан Суковаченко 81-ий рік життя, от. Петро Чавс 77 літ (живе в Дітройті), Юрій Веселий 76, Карло Смеречинський 75, Дмитро Висоцький 72 і Петро Зубрицький 71. Сьомий ювілят Василь Петришин 71 рік, номер на тиждень перед тою імпрезою.

Вечеря почалася молитвою, яку провів о. сов. Степан Городецький, потім голова Відділу побр. Хоптяк привітав Ювілятів, бажаючи їм щастя та ще довгих літ і роздав пропам'ятні відзнаки. Присутні відспівали їм „Многая літа".

Промовляли ще д-р Любомир Ортинський, о. Городецький, пані Міра Повх, пані Марія Холевчук і о. прот. Павло Фалько, який молитвою закінчив це свято.

Тостмайстром під час вечері був п. Любомир Вілик, голова місцевої станиці I-ої Української Дивізії УНА. Від Ювілятів говорив з подякою д-р Суковаченко.

Підготовкою то того прийняття зайнялися побратими: Колцьо Володимир, Бабій Михайло і Бабюк Теодор, який гарно удекорував залю. Комітетові помагав секретар Відділу побр. Є. Велигорський. Приладженням вечері було ділом пань: Евгенії Колцьо, Клявдії Квасниця та Надії Бабюк.

Перед пол. того ж дня відправлено в кат. церкві Богоявлення і в православній церкві св. Покрови Богослужби на інтенцію Ювілятів, а пароох церкви св. Покрови о. прот. Микола Черняхівський виголосив гарну проповідь.

Рухливий голова місцевого Відділу Хоптяк Дмитро вдатно веде агенди Відділу і головно завдяки йому Відділ не виказує браків у жадній ділянці.

П. Зубрицький, к. о. реф.

Літературний вечір Леоніда Полтави в Боффало, Н. Й.

У Боффало, заходами Осередку СУМА ім. Л. Українки, відбувся 27-го березня успішний Літературний Вечір письменника Леоніда Полтави. Вечором, на якому було понад 100 слухачів, провадив п. М. Лисак, культурно-освітній референт Осередку СУМА. Із читанням творів Леоніда Полтави виступила пані Леонія Стецьків, а також сам автор і юна сумівка Марійка Саган. Доповідь про творчість Л. Полтави виголосила п-ні Н. Стецьків. Автор прочитав кілька поезій й прозові твори.

В кінці Вечора він розповів про зустрічі з земляками з Української ССР. Слухачі не раз оплескували на тому Вечорі та були вдячні авторові і Управі Осередку СУМА за організування цього Вечора, який відбувся в читальні Українського Дому „Дніпро".

П. С.

● На Цейльоні 22 квітня ц. р. рішиться доля нового уряду, що прийшов до влади з виборів у минулому місяці. Прем'єр Сенанаяке стоїть на чолі найбільшої національної партії, яка зараз здобула тільки 50 виборчих мандатів плюс 6 з призначення на всіх 157 членів парляменту. На Цейльоні найзапальніші проблеми, що розділюють тамошні партії, це справи мови, колонізації, громадянства індійських імігрантів і т. п. Новий прем'єр не дістав у своїх розмовах з іншими партіями підтримки для своїх плянів.

ОСТОРОГА

Одна українська установа в Ню Йорку одержала дня 4 квітня ц. р. кимось написане і кимось надруковане в друкарні анонімне „звернення" явно провокативного характеру. На лицевій стороні коверти поставлено поштову печатку April 3, 1960, 11:30 P.M., New York 1, N.Y., а на звороті коверти написано машинкою досписання ніби адреси надавця: ODFFU, P. O. Box 304, Cooper Station, New York 3, N.Y. Головна Управа ООЧСУ, довідавшися випадково про це, вважає за свій обов'язок заявити, що це є провокація.

Іван Вовчук
Голова Головної Управи ООЧСУ

Хто з українців МАЄ
ЗБІРКУ ПОЕЗІЙ
„ПЕРЕХРЕСТЯ"
Ол. БАБІЯ,
зволить ласкаво продати або позичити ту книжку для передавання.
Книжку просимо вислати на адресу:
Alex BABIJ
2329 W. Rice Street
Chicago 22, Ill.

Конференція Східніх Православних Єрархів в Ню Йорку

15-го березня відбулась в Ню Йорку, в осідку Грецької Православної Архиєпархії при 79 Східній вулиці Конференція Православних Єрархів в Америці.

Зґаданy Конференцію скликав з доручення Вселенського Патріярха, Атенаґора I його Екзарх, Грецький Архиєпископ Кир Яків, голова Грецької Православної Церкви в Північній і Полудневій Америці. На Конференції обговорювано справи Вселенського Патріярхату, відносини між православними й не православними церквами, співпрацю між національними Східними Православними юрисдикціями й будучність Православної Церкви в Західній Півкулі.

Хоча Східні Православні Церкви від Апостольських часів осталися в єдності в справах св. Віри, Науки й Догматів, то адміністративні функції й національні звичаї є відмінні в різних юрисдикціях. Конференція погодилася, що ближча єдність між згаданими юрисдикціями є потрібна для добра цілої Церкви.

Єрархи домовилися на Конференції, що не будуть видавати жадної урядової заяви в справі Вселенського Собору, який скликає Папа Іван XXIII, доки не буде скликаний Вселенський Собор Православної Церкви, що відбудеться цього року на острові Родосі.

Собор Єпископів, зібраний на Конференції затвердив стан Української Правосл. Церкви в Америці та її Митрополита - Архиєпископа Кир Богдана.

Вибраний Комісії з богословів і священиків, що брали участь у Конференції, як дорадники Єпископів, доручено студіювати різні проблеми Православних Церков. Згадана Комісія має здати звіт зі своєї праці на найближчій Конференції Собору Єпископів, що відбудеться в осідку Грецької Архиєпархії 7-го червня 1960 року.

В Конференції брали участь крім Екзарха Кир Якова слідуючі Єрархи: Митрополит Української Православної Церкви в Америці — Кир Богдан; Архиєпископ Української Автокефальної Православної Церкви в екзилі — Паладій; Єпископ Карпато - української Церкви — Орест; Митрополит Сирійської Церкви — Антоній; Митрополит Болгарської Церкви — Андрей; Архиєпископ Сербської Церкви — Діонізій; Архиєпископ Румунської Церкви — Молдован; Єпископ Албанської Церкви — Марко; Митрополит Російської Церкви у Сан Франсіско Іовин. Подав о. Д. С.

Амстердам, Н. Й. в поклоні Шевченкові

Заходом Відділу УККА в Амстердамі, при співучасті місцевого хору та юної оркестри гармоністів, улаштовано 27-го березня Академію в честь Тараса Шевченка. Коротка та добірна програма Академії захоплювала всіх присутніх.

Свято започатковано американським гимном, який відіграла оркестра гармоністів, учні парафіяльної школи під мистецьким керівництвом диригента В. Боднара. З черги мішаний хор в супроводі оркестри та фортепіяну виконав „Заповіт".

Святочну доповідь виголосив проф. М. Юрчук. Характеризуючи творчість Т. Шевченка, підчеркнув, що Шевченко для нас тим, чим для Америки — Вашинґтон. Коли б не було Шевченка, не було б визвольних змагань, не було б УСС-ів, Петлюри, УНА, Чупринки та тисяч інших, що виховані Ним, йшли у бій за ті ідеали, що Він голосив, за які боровся і страждав. Різниця між Вашинґтоном а Шевченком та, що перший боровся зброєю, а другий — словом. Доповідач завзивав присутніх, головно молодь, до засвоювання і закріплення глибоко в своїх серцях культу Шевченка, його ідеї і заповітів, бо Шевченко не лише символ і прапор України, але Він є і втіленням самої нації — Він є сама Україна.

З деклямаціями виступали учні парафіяльної школи і пластуни: Дарія Семеґен, Лідія Лаба, Володимир Кривулич і Михайло Федаш. Місцевий хор під мист. управою дир. Боднара виконав „Розрита могила" та „Огні горять". Фортепіянове соло „Менует" — відограла вл. учасниця Дарія Семеґен. Юна оркестра гармоністів відограла „Реве та стогне Дніпр широкий" та „Верховино".

Свято закінчено співом національного гимну у виконанні хору, оркестри та фортепіяну.

Академія пройшла з повним успіхом та залишила миле враження. Всім виконавцям програми належиться щира подяка, а передовсім дир. В. Боднарові, що доложив багато старань і праці на приготовлення мистецької частини, та культ. освітньому референтові п. О. Пацакові за удекорування сцени і підготовання деклямацій.

Сцена була гарно удекорована, на якій виднів великий Портрет Шевченка — роботи пл. розв. Іринея Юрчука.

Чистий дохід зі свята в сумі 10 долярів переслано на цілі НТШ в Ню Йорку. С. Г.

● Президент Айзенгавер закликає американців, щоб день 12 квітня відзначати як „День щеплення проти поліо", 15 років тому 12-го квітня помер президент Ф. Д. Рузвелт, який був жертвою поліо, а цього року того дня минає 5 років, як повідомлено про успішне щеплення вакциною д-ра Солка.

✝

В найглибшім смутку повідомляємо Рідню, Друзів та Знайомих, що наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАТИ, БРАТОВА,
бл. п. ОЛЕНА МАЛИЙ
(з дому СВИСТАК - ДИБКО)
по короткій і важкій хворобі, з Волі Всевишнього, передчасно відійшла у Вічність, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, в п'ятницю, дня 25-го березня 1960 року, на 38-му році свого життя.

Покійна народилася 11-го січня 1922 р. в Острові, біля Перемишля, в Зах. Україні, а до ЗДА приїхала в 1955 р.

Похоронні обряди відбулися дня 28-го березня 1960 р., з каплиці Музики, на цвинтар церкви св. о. Миколая в Шікаґо, Ілл.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У великому смутку:
муж — КАРЛО
діти — ІРИНА, ОЛЕГ
шваґер — ЮЛІЯН з Родиною
та Родина в Краю

ПОДЯКА

Найщирішу подяку складаємо всім Тим, що в час тяжкого горя з причини смерти нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ, БАБУСІ,
МАРІЇ КУЛАКОВОЇ,
своєю присутністю на Панахиді і Похоронах помогли нам гідно відпровадити Покійну на вічний спочинок і потішили нас у великому смутку, а особливо дякуємо Тим, що зложили квіти при Її гробі.

Марія Кулаков-Рухайло народилась 18-го березня 1896 року в Україні. Відійшла на вічний спочинок, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, 23 березня 1960 в Трентоні, в ЗДА. Покійна похована на Українському цвинтарі у Бавнд Брук. Особливу подяку складаємо пані Марії Кобець, що не відступала від хворої в час довгої і тяжкої недуги. І п-ну Умин за постійні турботи і поміч.

Щиро дякуємо Сестрицтву св. Ольги при УАПЦеркві св. Юрія за квіти й співчуття і церковному хорові за участь у похоронних відправах.

Рівнож дякуємо о. Ігуменові Святославові і о. Юрієві Красевичеві за відправлення Панахиди і Похорону, і всім Тим, що зложили грошові датки на Заупокійні Богослужби.

Хай чужа земля Покійній Марії буде легкою.

Осталися в тяжкому смутку:
Константин КУЛАКОВ — чоловік
КАТЕРИНА і ВОЛОДИМИР — діти
і в Німеччині ЛІДА і ОЛЕГ КОЗАР — дочка і зять
та ОЛЯ — внучка

З Наукових Конференцій УВАН у ЗДА

Доповідь д-ра В. Омельченка „Рід Полетик"

6-го березня на засіданні Історичної Секції УВАН у ЗДА д-р Василь Омельченко виголосив доповідь про походження та рід Григорія Андрійовича Полетики. Доповідач вважає за ґенеалогічну легенду оповідання про шляхетське походження Полетик; на його думку, більш правдоподібно, що вони вийшли з козацтва. Не відкидаючи можливості правобережного походження роду, доповідач підкреслив зв'язки старших генерацій Полетик з Полтавщиною та містом Полтавою. У доповіді вияснено цікаві факти споріднення і посвоячення Полетик з такими визначними діячами Мазепинської доби як Пилип Орлик, Герцики, а навіть з самим гетьманом Ів. Мазепою. На основі матеріялів Модзелевського доповідач подав докладні відомості про батька Г. А. Полетики та його братів, зокрема видатніших з них — Івана Андрійовича Полетику, професора медицини Кільського університету, й Андрія Андрійовича Полетику, чернівського губерніяльного маршала шляхетства в 1780-их роках. Один син професора, Михайло Іванович був автором філософських творів та секретарем імператриці Марії Федорівни, другий син, Петро Іванович — дипломат, надзвичайний посланник і повноважний міністер у ЗДА (1817-1822), член Американського Філософ. Т-ва у Філаделфії. У доповіді згадано теж декого з визначніших родичів Г. А. Полетики з інших галузок цього роду, зокрема його кузена Григорія Івановича Полетику, відомого дипломата й письменника тої доби. Все це були члени одної родини, що відограла важливу ролю в історії української культури.

В обговоренні доповіді взяли участь проф. Нестор Король, проф. Лев Чикаленко, проф. Володимир Міяковський, доц. Юліян Архипів та заступник голови Історичної секції д-р Леонід Сонєвицький, що проводив засіданням.

А. В.

● Видавництво Гарпер енд Бравдерс в Ню Йорку видало нову книжку сенатора - демократа Джана Ф. Кеннеді, який у вівторок 5-го квітня виграв правибори в стейті Висконсин. Ця книжка називається „Стратегія миру", і в ній на 233 сторінках вміщені статті і заяви автора про американську закордонну політику, оборону країни та деякі внутрішні справи.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО:
North Side Realty, Realtor
ANDREW N. POWCH
Licensed Real Estate Broker
705 Hudson Avenue — Rochester 21, N. Y.
Tel.: HO 7-4561
Полагоджуємо справи, зв'язані з оборотом недвижимостей: мешкальні доми, торговельні та індустрійні підприємства, фарми. Гіпотечні заставиморґеджі дістаємо скоро і на догідних умовинах.
Коли Ви рішені перенестись до РОЧЕСТЕРУ і тут маєте намір купити хату — ми до Ваших послуг.
Пишіть по-українськи або кличте телефоном:
BAker 5-2439 після 9:00 год. вечора.

У ВИДАННІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
та
ЛІГИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
— ВИЙШОВ —
170 ТОМ ЗАПИСОК НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА
О. ОГЛОБЛИН
ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА ТА ЙОГО ДОБА
HETMAN IVAN MAZEPA AND HIS ERA
Works of the historico-philosophical section of the Shevchenko Scientific Society.
Монографія на 410 сторінок, в 10 розділів — це синтеза наукової праці автора протягом кількох десятиліть над „добою мазепинського ренесансу".
В книзі вміщено недруковані досі ілюстрації і мапу України.
Обкладинка і заставки до розділів в стилі барокко, роботи мистця М. БУТОВИЧА.
Мовна редакція — В. ДАВИДЕНКА.
Короткий огляд праці — в англійській мові.
Книга в твердій оправі (імітація шкіри) з золотим відбитком на обкладинці.
Ціна книги — з пересилкою — $ 6.00.
ПРИДБАЮЧИ КНИГУ, ПОМАГАЄТЕ ШИРИТИ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ В СВІТІ!
Замовлення приймає:
VISNYK
P. O. Box 304, Cooper Station — NEW YORK 3, N. Y.

Увага! Затям собі — К & В!
НАДЗВИЧАЙНА ОКАЗІЯ!
Тільки в
Куровицького і Бачинського
СЕНСАЦІЙНА ЗНИЖКА ЦІН НА М'ЯСНІ ПРОДУКТИ
В ПЕРЕДСВЯТОЧНОМУ СЕЗОНІ!

КОВБАСА краяна	95 ¢ lb
Імпорт. з Польщі ШИНКА, кожної величини (ціла кена)	95 ¢ lb
КИШКИ кашані	39 ¢ lb
КИШКИ рижові	39 ¢ lb
Чайна КОВБАСА	99 ¢ lb

ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ НА ІНШІ М'ЯСНІ ПРОДУКТИ ТА СВІЖІ ДОБІРНІ М'ЯСИВА
ЗАВЖДИ ОБОВ'ЯЗУЮТЬ
— у —
двох крамницях
K & B MEAT MARKET, Inc.
NEW YORK, N. Y.
128 FIRST AVE. Between 7th & 8th Sts. Tel.: GRamercy 7-0344
166 AVE. "B" Between 10th & 11 Sts. Tel.: CAnal 8-5590

Успішний сезон УСК „Січ" — Елизабет

Український репрезентант в Футбольній Лізі Стейту Ню Джерзі УСК Січ. Елизабет, хоч і може не дуже розголошує свої успіхи в змаганнях найвищої кляси стейту Ню Джерзі, але спокійно та впевнено змагає до осягнення звання чемпіона своєї Ліґи. Січовикам залишилося ще тільки п'ять мистецьких гор, а за теперішнім станом показника Ліґи українські футболісти Елизабету сидять певно на першому місці. Це найкраще видно із числа втрачених точок, що їх має Січ тільки 7, тоді коли найближчі суперники на чемпіонат Ліґи мадяри, шкоти та Клюб Парків Джерзі Ситі, мають вже 9, 10 та 11 втрачених точок. У змаганнях за Чашу Стейту Ню Джерзі Січовикам теж покищо іде все гладко і останньої неділі вони перемогли досить високо команду СК. Костек вислідом 5:1. Цією перемогою закваліфікувались українці з Елисабету до півфіналу гор за Чашу Стейту, в яких їх суперниками можуть бути німецькі клюби Пассейк і Нюарк, або команда нижчої кляси Вудбрідж Н. Дж.

Найгрізнішим противником Січі на шляху по лаври чемпіона Ліґи є Мадярський спортовий Клюб з Ню Бронсвік, з яким саме в неділю 10-го квітня зустрінуться січовики у Ню Бронсвік. Коли Січі пощастить розправитися з мадярами, тоді мабуть вже не буде поважної перешкоди для них в поході по звання першуна.

(в. с.)

Шахові першенства СУАСТ — Схід

В суботу і неділю 2 і 3 квітня ц. р. відбулися в приміщенні УСК-у Ню Йорк шахові першенства Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств — делеґатури УСЦАК на сході ЗДА. Проводив цими змаганнями вміло ланковий СУАСТ Леонід Харченко при співпраці д-ра М. Шпитка — секретаря турніру, Лева Блонаровича — гол. судді, та членів проводу турніру інж. Т. Грицая, д-ра О. Поповича і Д. Кулика. Участь в турнірі взяло 16 шахістів, які репрезентували УАСТ „Беркут" — Порт Амбой, „Чорноморську Січ" — Нюарк, УРСТ „Тризуб" — Филаделфія, УСК Ню Йорк та СУМА — Ню Йорк. В кінцевому точкуванні на п'ять можливих точок ці першенства закінчилися з таким вислідом: 1. Лев Блонарович (Чорноморська Січ) — 4½; 2. д-р Орест Попович (Чорном. Січ) — 4; 3. д-р С. Трофименко (Тризуб) — 4; 4. Дмитро Кулик (Чорном. Січ) — 3½; 5. д-р Микола Шпитко (УСК) — 3; 6. Леонід Харченко (Беркут) — 3; 7. Ярослав Салачинський (СУМА) — 3.

(в. с.)

Чи електронний мозок заступить людину?

Це сумнівне питання було темою першої доповіді з науково - популярного циклу докладів, заплянованих Торонтським Відділом Українського Технічного Т-ва в Канаді для українського суспільства у весняному сезоні ц. р. Доповідь виголосив інж. С. Юзич 24-го березня в залі Дому Просвіти, при 140 Бетерст Стр. Доповідь була проведена з великим успіхом при участі численної авдиторії .

Прелеґент з систематичністю описав принципи діяння та конструкцію двох основних типів електронних рахункових машин, а саме аналогічних та бінарно - цифрових, яких часто, хоч не дуже влучно називають електронними мозками. Аналогічні машини характеристичні тим, що в них математичну величину, якою сформульовано дану проблему чи фізичне явище, заступлено аналогічною електричною величиною при помочі відповідних електронних кругів. Діяння бінарно - цифрових машин полягає на цьому ,що вони на підставі „програми", яка уявляє собою математич. розв'язку даної проблеми в зашифрованій формі, можуть з надзвичайною швидкістю й точністю перевести багато рахункових операцій та показати остаточний вислід.

Електроння цифрова машина спроможна перевести розв'язку певної проблеми, яка забрала б десяткові учених кілька літ, на протязі кількох годин. Однак треба пам'ятати, що розрібка „програми" для цих машин може забрати одному фахівцеві кілька місяців часу. Назагал така програма має таку форму, що позваляє на зміну певних параметрів даної проблеми та тоді подає нову розв'язку в короткому часі. Звичайно цифрові машини мають складові частини, які зберігають певні дані в часі рахування, тобто „пам'ять", як також контрольні елементи, які згідно з програмою переводять необхідні операції.

Дуже цікавим було порівняння, яке перевів прелеґент, між цифровими електронними машинами та людським мозком. В обох вживається електричних імпульсів пропагованих по металевих провідниках в одному, а по нервових волокнах в другому випадку. Електронні машини, подібно як мозок, мають „пам'ять", яка складається з активних елементів тобто „тюб" або транзісторів в машин, а нервових комірок в мозку. Прелеґент звернув увагу, що в модерній неврології існує стремління, щоб при помочі аналоґії електронних машин прослідити та вияснити діяння та конструкцію пам'яті людського мозку.

Підсумовуючи, доповідач пояснив, що електронні рахункові машини є спроможні: виконувати аритмет. рахунки; запам'ятати й пригадати собі віміру потреби інформації, давати відповідь в числах або в іншій формі, придатній для інших машин, як це має місце в автоматичних системах; самостійно перевести цілу операцію, згідно з програмою, включаючи запрограмовані провірки, без інтервенції людини; самі розробити програму; робити непередбачених в програмі рішень.

На думку прелеґента електронні рахункові машини є надзвичайно потужним знаряддям в руках людини. Вони можуть виконувати скорше та точніше багато фукцій, які виконує людина, але лише при помочі людини. Немає даних на те, що електронні машини будуть спроможні колинебудь наслідувати творче думання людини. В цьому сенсі можна заперечити питання: „Чи електронний мозок заступить людину?"

Після доповіді висвітлено два ІБМ фільми на тему розвитку електронних рахункових машин та, як приклад, їхнє приміщення в одній великій децентралізованій індустрійній організації для скорого збирання інформацій, потрібних управлінню для важних та своєчасних рішень.

Подав М. Т.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Т-во „Клюб Поступовий", Відд. 70, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в середу, 13-го квітня 1960 р., в год. 7-ій веч., в УНДомі, при 96 Fleet St. Просимо довгуючих членів вирівняти свій довг. — П. Костик, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во „Подільська Січ", Відд. 8, повідомляє своїх членів, що з огляду на Великодні Свята, збірка чл. вкладок цього місяця відбудеться скоріше, бо в неділю, 10-го квітня 1960 , в год. 2-ій по пол., в залі Клюбу, — 13 Washington St. Просимо прийти і вирівняти свої належності, як також припровадити нових кандидатів на членів УНСоюзу. — Т. Гарасимів, предс.; В. Мандзій, секр

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, дня 10-го квітня ц. р., в год. 3-ій по пол., в домі Ветеранів, при вул. Вашингтона. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — І. Гнідь, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 76, повідомляє всіх своїх членів, що Звичайні Місячні Збори та збирання вкладок відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 1-ій по пол. Просимо членів прибути та заплатити свої місячні вкладки. Довгуючих членів остерігаємо, що хто не вирівняє залеглости цього місяця, буде суспендований. Вкладки можна вплачувати у секретаря Відділу В. Салабуна під адресою: 145 Вест Енд Евеню, Нюарк, Н. Дж. — Степан Мриглод, предс.; В. Салабун, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — С-во Пресв. Діви Марії, Відд. 112, повідомляє, що з огляду на Великодні Свята, Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 року. Звертаємо увагу членам, що дня 1-го травня 1960 святкуємо наше 50-ліття. Служба Божа відбудеться в год 12-ій, в церкві св. Петра і Павла, а по Службі Божій, в церковній залі — Бенкет. Просимо відібрати квитки вступу, щоб ми не мусіли висилати поштою. — А. Купер, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Відд. 146 Т-во ім. І. Франка, подає до відома, що Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 1-ій по пол. Проситься прибути на час. В програмі Зборів буде звіт Контр. Комісії за перший квартал та інші справи, як справа пікніку. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в УНДомі, при W. 14th St. Просимо всіх членів прийти на Збори, вплатити вкладки та привести нових кандидатів на членів УНСоюзу — Г. Степанек, предс.; Г. Кисіль, фін. секр.; Т. Кальмук, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Відд. 182, повідомляє усіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в парафіяльній залі, при 45-47 Hope Ave., Passaic, N. J. Проситься членів прибути на Збори та вирівняти свої місячні вкладки. — Управа.

АКРОН, Огайо. — Б-во Сош. Св. Духа, Відд. 295, повідомляє своїх членів, що Збори Б-ва відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в церковній залі, в год. 1:30 по пол. Управа запрошує членів на Збори. — Н. Іваницук, предс.; С. Мотрович, кас.; В. Пулк, секр.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Б-во св. о. Николая, Відд. 369, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 4-ій по пол., в церковній залі. Проситься членів вирівняти свій довг. — Управа.

КЕМПБЕЛ, Огайо. — Т-во „Сокіл". Відд. 218, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960, в год. 2-ій по пол., в УНДомі, при 165 Гордон вул. Управа Відділу просить про численну участь. — С. Бурий, секретар.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — „Верховина" — 184 Відд., повідомляє членів, що Місячні Сходини членів у місяці квітні ц. р., відбудуться виїмково не третьої суботи (16-го квітня), а четвертої, це є: 23-го квітня 1960, в год. 3:30 по пол., в домівці Відділу, при 423 Схід 9-та вул. — Секретар Відділу.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во "Любов„, Відд. 45, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р. Просимо всіх членів явитися особливо. Пригадуємо членам, щоб вирівняли свої вкладки. — Т. Малик, предс.; А Гарасим, кас.; М. Сеник, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 75, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в залі УНДому, при вулиці Мартин Проситься прийти, бо є деякі справи до полагодження. Просимо вирівнювати свої залеглості, щоб не наражуватись на суспендування. — В. Чмир, предс.; П Павлик, кас.; Б. Верещинський, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори „Єдність", Відд. 163, відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 року, в домі Горожан, при 847 N. Franklin St., в год. 1-ій по полудні. Пригадується всім довгуючим членам, що вплати чл. вкладок повинні бути заплачені найдалі до 20-го кожного місяця. Хто з членів не буде цього придержуватись — буде суспендований. — І. Дуда, предс.; В Хромяк, рек. секр.; С. Филик, фін. секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Збори Т-ва „Згода", Відд. 20, відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 2:30 по пол., в залі укр. кат. Гайскул, при 3056 Генлей вул. Проситься всіх членів прибути на ці Збори, бо є важливі справи до полагодження. — Й. Косій, секр.

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Б-во Пресв. Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в Укр. Гор. Клюбі, при 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прибути на означений час і вирівняти свої залеглості — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", Від. 155, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в п'ятницю, 15-го квітня 1960 р., в залі УНДому, при 760 Стейт вул., в год. 7-ій веч. Просимо членів про численну участь, вирівняти місячні вкладки та привести зі собою нових кандидатів на членів УНСоюзу. — І. Будняк, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., зараз по співаній Службі Божій, в церковній залі при 2280 W. 7th. — М. Молеський, предс.; С. Косик, кас.; М Бобечко, секр.

ЕМБРІДЖ, Па. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 276, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 2-ій по полудні, точно. Управа просить про численну участь, тому що є дуже важна справа до вирішення, а саме справа 50-літнього ювілею нашого Відділу та деякі інші справи. Хто не має ще календаря „Свободи" — може набути на Зборах. Приєднуймо нових членів до УНСоюзу. — С. Іваницький, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 156, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 2-ій по пол., точно, в Громад. Домі. Просимо всіх членів прибути, щоб обговорити справу виїзду на „Союзівку" — В. Новак, секретар.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє, що Сходини Відділу відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 4:30 по полудні, в парафіяльній залі, під ч. 305 Гудсон Еве. Просимо всіх членкинь прибути на ці Сходини, бо є важні справи до полагодження. На Сходинах можна буде ще набути календар „Свободи". Довгуючих членів просимо вирівняти залеглі вкладки. — С. Ґеруля, предс.; К. Ярославська, кас.; С. Гунька, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Б-во св. Василія Великого, Відд. 364, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го квітня 1960 р., в год. 2-ій по полудні, в УНДомі, при 3161 East 93rd St. — Управа.

ДІТРОЙТ, Миш. — Повідомляємо, що Місячні Сходини 292 Відд., Б-ва ім. св. І. Хрестителя, відбудуться в неділю, дня 10-го квітня ц. р, в залі УНДому, в год. 1:30 по пол. Просимо всіх членів прибути на ці сходини. — П. Кізел, гол.; Д. Сулима, секр.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

● ПРАЦЯ ●
● Help Wanted Male-Female ●

Потрібно до малого ЛІТНЬОГО ГОТЕЛЮ досвідченого, першоклясного КУХАРЯ або КУХАРКИ, ЖІНКИ до помочі в кухні, до миття посуди і „ҐЕНДІМЕНА". Телеф. вечорами NYCity: MO 2-0182 або YU 2-0641

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

Потрібно нічного ПОРТЕРА
6 днів в тижні, по 8 годин. Голоситись між 3-5 год. по пол.
15 Moore Street кімн. 307
близько South Ferry, NYC

М'ЯСАРНЯ „ПОДІЛЛЯ" пошукує ПРАЦІВНИКА, що визнавався б на краянні м'яса або знав дещо варстатову роботу.
Платня після умови.
Зголошуватися у: "PODILLA"
103 Ave. "B" — New York, N. Y. (між 6 і 7 вул.)
OR 7-8081

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

BUILDING SERVICE MATRONS
до нічного прибирання, у великих модерних бюрових будинках в Мангеттені. Початкова платня $1.47 на годину, по одному місяцеві підвишка до $1.57. Від 6-ої веч. до 12-ої ночі, від понеділка до п'ятниці. Якщо не маєте досвіду в чищенні, навчимо. Всі користі — шпиталь, операції, забезпечення на життя, пенсія й вакації.
Голоситись щоденно від 10:30 ранку. Принесіть це оголошення і останні рекомендації до:
20 East 27th Street
NEW YORK CITY

ДО ВИНАЙМУ

До винайму 4 і 2 КІМНАТИ
Без огрівання.
371 Springfield Avenue
Newark, N. J.

SHARE IN AMERICA
BUY U.S. SAVINGS BONDS

Вступайте в члени УНСоюзу!

MISCELLANEOUS

ВЕСНА — є ТУТ з матеріялами від RADEEN'S
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР в МІСТІ
ПЕРКАЛІВ — і ШОВКІВ — на жіночі сукні.
ВОВНИ — на жіночі і чоловічі костюми.
МУСЛІНИ — на пошевки.
ВСИПИ — на подушки з пір'я.
ПОЛОТНА — на чоловічі сорочки.
RADEEN'S
415-17 Springfield Ave.
Newark, N. J.
Bigelow 3-7214

ЗДОРОВІТЬ НА ВЕЛИКДЕНЬ ПРИЯТЕЛІВ і ЗНАЙОМИХ
Прегарними КАРТКАМИ
в кольорах, з гарними українськими святочними побажаннями.
КАРТКИ ВИГОТОВЛЕНІ НА ПІДСТАВІ ОРИҐІНАЛЬНИХ ВЗІРЦІВ ЗНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ-МАЛЯРІВ
Найбільший вибір у Книгарні „СВОБОДИ"
Ціна — 10 ц. за штуку
Svoboda Book Store
83 GRAND STREET JERSEY CITY 3, N. J.

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8779
KOWBASNIUK Agency
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N. Y.
● ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ;
● ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
● БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
● ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
● ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ Й АЗІЇ.
Жадайте наших КАТАЛОҐІВ.
Міжнародні поштові перекази.
Федеральний і стейтовий ПОДАТКОВІ ЗВІТИ (INCOME TAX)
Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕЙКО Антін ШУМЕЙКО
Години: 10:00 рано до 7:30 веч.; Субота: 10:00 рано до 4:00 по пол.

НОВІ ВИДАННЯ:
„В ЙОГО ТІНІ" Нарис П. Сагайдачного $0.75
„КОБЗАР" Т. Шевченка (повне видання) в оправі $2.85
Замовлення враз з належністю надсилати на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ДОКП ГУМЕННОЇ
„ВЕЛИКЕ ЦАБЕ"
що знайомить із життям давніх предків українського народу.
Понад 300 ілюстрацій.
Стор. 160.
ЦІНА $2.50
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

● ПРАЦЯ ●
ДРУКАРЯ-МАШИНІСТА (пресмена)
негайно ПОТРЕБУЄ Друкарня „СВОБОДИ"
ПЛАТНЯ — ВІДПОВІДНО ДО УМОВИ.
Зголошуватись до Адміністрації „Свободи":
"SVOBODA"
81-83 Grand Street — Jersey City 3, N. J.
Tel.: HEnderson 4-0237
з Ню Йорку: BArkly 7-4125

Тількищо появилась У ВИДАВНИЦТВІ „СВОБОДА" нова повість
ІВАНА СМОЛІЯ:
„У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї"
Коли змова найбільш кровожадних в історії диктаторів Гітлера і Сталіна в 1939 році викликала другу світову війну, то вже від гуку перших її пострілів задрижали й почали валитися державні кордони і системи, відкриваючи шлях до найбільш бурхливої, насиченої несподіванками зустрічі двох суперечних світів: східнього і західнього. Перша така зустріч відбулася на західніх українських землях, і на її тлі, в обрамуванні незрівнянних своєю красою українських Карпат, Іван Смолій, у своїй новій повісті „У зеленому Підгір'ї", розвиває акцію повісти, вправною рукою мистця малюючи хвилюючі образи найглибших людських переживань та колізій.
Це — перший мистецький реалістичний твір про зустріч двох, ворожою рукою поділених, рідних, українських світів з їхніми суперечностями і пристрастями, що розпалюються довкола одвічних людських прагнень: правди і волі. Глибокі проблеми життя і боротьби у грізній воєнній добі і перемога добра та краси, представлені мистецькими образами в цій книжці, дадуть справжню насолоду і принесуть безсумнівну користь кожному, хто її прочитає.
Книжка має 190 сторінок друку та в мистецькій кольоровій обкладинці.
Ціна — $2.50
Замовляти у В-ві:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

● MISCELLANEOUS ●
ЩО РОБИТИ ПРИ АТАЦІ або Бронхіяльній АСТМІ
Коли приходить астматичний атак і коли Ви починаєте капляти, Вас дусить астма і Вам тяжко віддихати, та коли Ви пізнаєте тяжкі симптоми Бронхіяльної АСТМИ, що залишає Вас знеможеним боротися за віддих — не попадайте в паніку тому, що Ви можете дістати тепер подиву гідну полегшу, по зажиттю малої таблетки, званої DORMAL. Це формуля, яку до тепер можна було дістати тільки за рецептою лікаря. Тепер можуть її дістати всі ті, що терплять на Бронхіяльну Астму, висилаючи прямо цей вирізок з повним прізвищем і адресою на подану нище адресу: TYNOL CO. Звідти вишлють Вам лік зараз летунською поштою і Ви заплатите поштареві тільки — $3.50 при доставі. Майте все деяку кількість з собою. При першій познаці атаки, проковтніть одну з цих малих таблеток і за хвилину побачите, як все проходить. Коли побачите, як скоро, чудодійно діє ця формула, Ви будете спокійні, знаючи, що цю поміч можна одержати. Пишіть до:
TYNOL CO., Dept. C
Croton on Hudson, N. Y.

Найновіше видання „Нашим Дітям" ОПДЛ — прекрасний ПОДАРУНОК при всяких нагодах.
БАБУНИНІ КАЗКИ
Т. БІЛЕЦЬКОЇ
ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ,
з численними, в тому повнокольоровими, ілюстраціями М. Левицького.
Книжка ця здобула виїмково численні і прихильні рецензії преси і втішається великим успіхом, не тільки в малих і юних, але й дорослих читачів. — Ціна тільки $1.50, у твердому переплеті $2.00. — Замовляти:
„СВОБОДА"
81-83 Grand Street — Jersey City 3, N. J., USA

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St. New York City
Tel.: GR 3-3550
ПИСАНКИ
гуцульські, космацькі, бойківські, подільські, борщівські.
Ціна від 65 ц.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●
WESTCHESTER COUNTY
На продаж ЛАНЧОНЕТА
Mt. Vernon
Короткі години, 5½ днів. Добре поставлений бизнес, 5 років той самий власник. Помір. рент. Передбачає на добре життя. Відповідний власник може побільшити. Телефонувати за дальшими інформаціями:
MO 7-9169

● REAL ESTATE ●
YONKERS, N. Y.
Westchester
На ½ акра землі
3-род. солідно мурований ДІМ
Прекрасний вид із плеканого городу. 2-фронтова реальність. Дохід $4,000 річно + комфортовий апартамент для власника.
ДОМИ
одно і більше родинні
Й. М. ЛЕФ
Real Estate Broker
О. М. СТРИНСЬКИЙ
246 So. Broadway
YONKERS, N. Y.
По інформації: YO 8-6161
YO 8-0812
від 6-10 год. вечора.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

● MISCELLANEOUS ●
Як усмирити невральгічні терпіння
Хворі на НЕВРАЛГІЮ, повинні знати, що їхні болі можуть бути усунені. Запалення нервів, що доводять Вас до незносимих мук, докучливих болів рук, рамен, плечей, ніг й інших частин тіла, спричинює терпіння, що від докучливої недиспозиції доводить прямо до агонії. Хворі часто пригноблені тим нещастям в розпуці, без надії на яку-небудь допомогу. Тепер є корисна формула, яка влегшує болі і робить Вас більш життєрадісним, тоді, коли природа бореться за знормалізування умовин. Не терпіть більше, ані хвилини, без випробування цього. Шліть цей вирізок з повним ім'ям і адресою до KINGSLY CO., на подану адресу і одержите відворотною поштою 100 таблеток Antro, за які заплатите поштареві тільки $3.65, при доставі. (Тут включені всі поштові і C.O.D. оплати). Пишіть до:
KINGSLY CO., Dept. 8
Peekskill, N. Y.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерні каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 4435. Таємниця.

Чорна антилопа напала і погрожувала стовкти Тарзана на м'якуш. Її віддих був гарячий і смердючий і виходив разом із болючими спазмами...

І нагло, дивним дивом, тварюка задрижала і впала на землю!

Тарзан був здивований... Що спричинило цю незвичну атаку?